

(Kötelese példány) Magyar Nemzeti Múzeum Budapest VIII.

KÖSZEG ÉS VIDÉKE

ELŐFIZETÉSI ÁR egynegyed évre:

Helyben házhoz szállítva 150 Pengő
Vidékre postán 180 Pengő
Külföldre egy évre 3 dollár (50 szokol).

Megjelenik minden vasárnap.

Feladó szerkesztő és kiadó: Rónai Frigyes.
Szerkesztőség és kiadóhivatal: Köszeg, Várkör 39.
Telefon-szám: 28.

Ryílthár lora 32 fillér

Hirdetésekh milliméterenként: 6 fillér.
szokolatnak

A miniszterelnök a statisztikai adatszolgáltatásról.

A statisztika tudománya és a statisztikai adatszolgáltatás egyre nagyobb jelentőségre emelkedik a modern állam életében. Jó politikát az élet mai bonyolult szerkezetében megbízható statisztikai adatok nélkül alig lehet csinálni, mert hisz a statisztika az az ütő, amin a politikus megéri az élet lüktetését. Ezek a szempontok vezették a kormányt akkor, amikor a magy. kir. központi statisztikai hivatalt eddigi fölöttes hatósága helyett a miniszterelnökség alá rendeli. A miniszterelnök hosszas beszédben, megcáfolhatatlanul indokolta meg ezt az intézkedést, s érvelése és okfejtése az egész parlament részéről nagy tetszéssel és elismeréssel találkozott. Különösen amikor azokat a támadásokat utasította vissza, melyek az ellenzéki oldalról azon a címen hangzottak el, hogy a kormány tervezett reformjával a statisztikai adatszolgáltatás kiszolgáltatnék a politikai tendenciának. A miniszterelnök azzal válaszolt erre, hogy a kormánynak, jelesen a kormány fejének kötelessége megállapítani annak sorrendjét, hogy a közéletnek mely területén sürgősebb a statisztikai adatgyűjtés, de politikamentesnek kell lennie az elvégzett munka eredményének. Ennek objektivitásáról maga a törvényjavaslat gondoskodik.

Amidőn a miniszterelnök ily sikeresen védte ki a statisztikai hivatal ujjászervezése ellen indított támadást, egyttal szemrehányóan és teljes igazsággal jegyezte meg, hogy az ellenzéki okvetetlenkedés mily rossz szolgálatot tett a nemzeti ügynek azáltal, hogy statisztikai adataink hitelességét és statisztikai adatszolgáltatásunk módját és szerveit igyekeztek kompromitálni. Hiszen a régi nemzeti harcol idején állandó érve volt a magyar állam egységét aláaknázó nemzeti vezetőknél az a gyanúsítás, hogy a magyar statisztika adatai nem hitelesek. Hosszas és eredményes propaganda által a külföldöt is elárasztották invektívákkal. Az elhínt gyanúsítások magva kikelt és szörnyű gyümölcsöt hozott. Oktalan és belátás nélküli igyekezet tehát, hogy a magyar ellenzék ujabban

is erősíteni igyekezik ellenségeinknek álláspontját, holott mindenkinek kell tudnia, aki a statisztikai adatok gyűjtését és felhasználását figyelemmel kísérte, hogy a magyar országos központi statisztikai hivatal 30 éves működése nemcsak teljesen kifogástalan volt, de vetekedett Európa összes hasonló intézményével, megbízhatóság és realitás tekintetében.

Azt kérjük, hogy ha a kormány befolyást igyekezne gyakorolni a statisztikai adatszolgáltatásra, nem tehetne volna-e meg abban az esetben is, ha a statisztikai hivatal a kereskedelmi miniszter felügyelete alatt marad. Kétségtelenül. A reformnak tehát nem ez a célja, hanem úgy áll a dolog, amint a miniszterelnök kifejtette, a központosításnak éppen az adatszolgáltatás egyszerűsítése, megbízhatósága és olcsóbbá tétele a főcél, a politikai irányítás ezek tekintetében épp oly kevésbé lesz gyakorolva a miniszterelnök, mint nem volt.

HIRDETMÉNYEK

2236—1929. Felhívom a Köszeg szab. kir. r. t. város házi pénztáránál illetményt élvező hadigondozottakat, hogy f. évi február havi járadékaik átvétele végett f. hó 19-én (kedden) a városi pénztárban jelenjenek meg.

2339—1929. Közhírre teszem, hogy Köszeg szab. kir. r. t. várost érdeklő 1929. évi földadó kivetési lajstrom f. é. február hó 18-tól a városi adószámveteli ügyosztálynál közszemlére van kitéve és bárki által betekinthező.

1680—1929. Közhírre teszem, hogy a bizonyos utakra megállapított kerékpározási, lovaglási stb. tilalmak érvénye meghosszabbított egy további évre és felhívom a közönséget ezen tilalmak szigorú betartására.

2386—1929. Közhírre teszem, hogy Köszeg város Alsóerdejében eladó az 1928. évi vágásokban: 500 méter hasáb és 100 m. dongorony fenyőtűzifa. Váltható naponként a Városházán. Fenyő-

hasáb 32 P, fenyődorong 26 P ölenkint. A fa a lövölde mögött a 8-as tagban és a lövölde előtt az 5-ös tagban fekszik. A fát Pock József erdőőr adja ki faultvány ellenében. Egyttal közhírre teszem, hogy f. évi február hó 25-én és 28-án a város erdőgazdasága az Alsóerdőn elad: 300 rakás gyéritési kemény és fenyő vastag ágfát. Kikiáltási ár rakásonként 8 pengő. Gyülekezés az árverésre február hó 25-én d. e. 10 órakor a zsidányi országuton a Mária-képnél, ahol megkezdjük az árverést. Árverés folytatás február hó 28-án (csütörtökön) az első napi árverés abbahagyásának helyén.

Ad. 2267—1929. sz. Közhírre teszem, hogy Keresztényi Béla vadászbérlő duvadmérgezési engedélyt nyert a doroszlói és cáki erdőben március hó 31-ig. A mérgezett tárgyakhoz nyulni vagy azokat elvinni tilos.

2305—1929. A fenyegető influenzajárványra való tekintettel a következő tudnivalókat hozom a város közönségének tudomására: az influenza heveny fertőző betegség, mely lázzal és a légutak hurutjával kezdődik. Az influenzának súlyos, szepikus alakját, melyhez rohamosan fejlődő szövődmények (tüdő-, mellhártya-, középfül és agyhártyagyulladás) járulnak, spanyol betegségnek nevezik. Az influenza kórokozó csiréit a beteg egyén orrából, torkából és tüdejéből származó nyálkával, köhögéssel, tüszentéssel, orrfuvással és köpködéssel üríti ki és azok az ily módon fertőzött levegővel jutnak be más ember szervezetébe. A betegség terjedésének tehát elsősorban azzal lehet gátat vetni, hogy köhögés és tüszentés alkalmával kendőt tartunk az orrunk és a szájunk elé, kerüljük a köpködést, mellőzzük a csókolózást és kézfogást s minden étkezés előtt kezünket megmossuk. A betegség a fertőző váladékkal szennyezett tárgyak útján is terjed. Ezért a beteg használta fehérneműt forró vízben ki kell főzni. Általában a legmesszebbmenő tisztaság fenntartására fokozott gondot kell fordítani. A zsufolt és rosszul szellőztetett zárthelyiségeket, tömeges összejöveteleket lehetőség szerint kerülni

Fővényből terem a pénz.

Irtá: Lázár István.

I.

Ült a tekintetes ur az árbituson. Észre se vette, hogy felbicegett valaki a garádicson, csak akkor rezzent föl, mikor az öreg kocsis megállott előtte.

— Mi kéne, Mihály bácsi? — kérdezte csendesen.

Az öreg levette fővegét tisztelettel.

— Bajok vannak, tekintetes ur, — fohászodott neki. — Zsindelyt kéne vágatni...

— Minek?

— Az istálló tetejét lassadán elviszi a szél.

— Vigye! — hangzott kurtán.

Mihály bá' nagyot nézett. Derékverő, fehér szakállával inkább valami pátriarkához hasonlított, semmint kocsishoz. Nem tetszett neki a foghegyről vetett szó.

— MÉR VINNÉ EL? Hol pihen akkor a jószág, ha nincsen istállója?

A tekintetes ur nem felelt. A bajusztát pödörgette.

— Veri az eső a szürkét, meg a sárgát, — folytatta Mihály bá nyomtatékosan, mert jobban szerette a két igazságot, mint a szemefényét. A szénának is szükiben vagyunk... Kár vót eladni.

— Hagyjon békét, — vonta össze szem-

öldökét a tekintetes ur bosszusan. — Ne prédikáljon annyit!

A vén kocsis megilletődött.

— Én nem prédikálok, — biccentett egyet, mert a ballábára régi lórugás miatt sánta volt, — csak azt mondom, hogy két hét múlva nem lesz a lónak se széna, se másnemű eleség...

— Én nem törődöm már semmivel, ennyit ni! — felelt a tekintetes ur szomorúan s bizonyosság okáért rápatintott a körme hegyével.

— Hogy hogy? — álmélkodott a barmok patrónusa. — Negyven s egynehány esztendeje szolgálom e nemzetes családot, de még ilyen pogány beszédet nem hallottam...

A tekintetes ur elmosolyodott.

— Legyen esze, Mihály bá, én nem akarom magát megsérteni, — nézett rá barátságosan, — csak nincs kedvem, még az élethez sincs...

— MÉR NINCSE? — ártatta az öreg értekenyen. — MÉR olyan fellegetsi a tekintetes ur? Amikor olyan szép és jó hitestársa van...

A tekintetes ur szeme csüggedten siklott végig az ágrulszakadt kurián.

— Belepatt a szegénység, Mihály bá, nincs pénz, — mondta panaszosan. — Szerettem a muzsikát...

— VÁLJÉK EGÉSZSÉGRE! — viasztalta az öreg, noha érezte lelke mélyén, hogy cégéres dombórozásai miatt huszonötöt érdemelt volna a tekintetes ur, de most valami mást mondanék...

— Csak bátran, — kapta meg az engedelmet.

— Tudnék én pénzt keresni eleget...

— Hol?

— Az utépitésnél. Ott van a szürke, meg a sárga, arravaló a gebe. Ot pengő forintot adnak egy szekér fővényért s naponta megtennék vagy öt fuvert...

Szellő sóhajtott végig az ámbitus alatt, a hét szilvafán.

— Mit mond? — kérdezte az uraság tompa indulattal. — Hogy én? másnak?...

De Mihály bá nem ijedt meg.

— Én, én — mosolygott a gazdijára. —

Kiásom, ha kell, az egész Maros fenekét s lesz pénz, ha a tekintetes ur akarja...

A tekintetes ur szeme megvillámlott.

— Az erdők lementek, a szántók elmentek, nincs más dolog a lovak pihenjenek... Érti?

— Ertem, instállom, — mosolygott alázatosan. — Csak a repedt fazekat akartam drótoztatni...

A tekintetes ur szemében kialudt a harag gyertyája.

— A miénket már nem lehet, Mihály bá, — horgasztotta le szomorú fejét. — Megperdül a dob...

Nézték egymást. És kibuggyant a vén kocsis szeme sarkán a darabos könnyesepp. Sóhajtott egyet s nagyvénán hátrahallagott.

Felülfizetések a tüzoltó-álarcosbál alkalmával: Waldmayer Károly 35 P, dr. Pethő Ernő, Czeke Gusztáv 20—20 P, dr. Paller József 17 P, Szelinger Dezső 12 P, dr. Dreiszker Ferenc, Szerdahely Károly, Szabó József őrnagy, vitéz Szabadváry Ferenc, dr. Freyberger Jenő 10—10 P, Chmell N. igazgató 8.50, id. Róth Jenő, Nahrer Mátás, id. Müller Ferenc 7—7 P, Zucker Vilmos, Varga Balint 5.50—5.50 P, Arkauer Mihály, Dorner Ferenc, N. N., Ludwig Béla, Stiaszny Gyula, Hajek Károly, dr. Frank Jenő, Eisner Kármill, Gotthard Dezső, Mayer János, ifj. Müller Ferenc, Marton Károly, dr. Halmay Gusztáv, Dömötör Gyula, Szova Ferenc, Herbst Geza, dr. Kiss Emil, Jambrits Lajos, Zoltán Geza, özv. Kirchknopf Mihályné, Laposa József 5—5 P, Weöres Aladár, Kincs István, Somló Bertalan, N. N., N. N., Weisz Engelbert, Németh József 3.50—3.50 P, Eitner Gusztáv, Schaár Józsefné, Hausmanninger Károly, br. Miske, N. N., N. N. 3—3 P, Jandrasits István, Lakner János, ifj. Róth Sándor, Thold Dezső 2.50—2.50 P, Nagy Gyula, Hammer János, Erhardt József, Kuttel Dezső, Köles Gyula, özv. Gürtl Ödönne, özv. Mrazek Jánosné, dr. Visnya N., Tóth Zoltán, Zotter Ferenc, Kleininger József, dr. Szovják Hugó, özv. Miletits Istvánné, Pauer Ottó, dr. Payer János, Ruzsnyák Mihály, Reimholz Hermann, Jikély Arthur, Róth Odon, Kalcher N., Sommer Tamás, Grandits J., Holzer Mihály, dr. Havas Gyula, Szetnics István, Hacker Samu, Marton Geza, Birtz István 2—2 P, Axer Izrael 1.60 P, Prenner Pál, Plechl István, Lenner István, Koczor Lajos, Brader János, Schatzl Adolf, Somogyi István, Hawrlant Károly, Seper Imre, Kohn Jakab, özv. Bolla N.-né, Keresztényi Béla, Geröly Károly, Sárkány Gyula, Schaár József, Scholtz tábornok, N. N. 1.50—1.50 P, özv. Wölfel Károlyné, Lauringer Ferenc, Hani Lajos, Vilits István, Simon Jánosné, Kirchknopf Ernő, Davacsi N., Holzer Mihály, N. N., N. N., Nussbaum Ferenc, Karner Frigyes, Szabó Jenő, N. N., Hani István, özv. Zatezáló N.-né, Schwarz Jenő, Zsohár Ödön, özv. Draskovits Gáborné, Koller István, Preisz N., Szuklicz Géza, N. N., N. N., Huszár Frigyes, Milosits Gyula, id. Kiss Gyula 1—1 P, Pál József, dr. Maurer N., Hammerschmidt testvérek, Becker Nandor, Németh Istvánné, Balikó Aloizia, Pillisz János, Stipkovits István, özv. Kiss Józsefné, Tóth Sándor, Agoston János, Adler testvérek, Pajthy Ödön, dr. Puskás János, ifj. Kiss Gyula, Kühn János, dr. Kopfstein Lipót, Tóth István Radványi Ferenc, Odonits István, Rónai Frigyes, vitéz Zsoldos Lásos, Szilágyi Arthur, Gombas Ede, Heuffel Rezső, N. N., N. N., Sárosi István, Mayer István, Schermann Rezső 50—50 fillér, N. N. 90 fillér, Draskovits Ilonka gyűjtése P 21.77, Wiedemann Valika gyűjtése P 8.50. A felülfizetőknek ezton mond köszönetet a tüzoltóegylet.

Mozihírek. Két világfilmet mutat be vasárnap és szerdán a közszegi mozgó. Filmek amelyeket mindenkinek meg kell néznie. Vasárnap: „Az elsodort ember” megy amelyet nem csak világghir, hanem világsiker is előz meg. Emil Janningnak, a legnagyobb német filmművésznek kétségtelenül ez a film a legnagyobb, legemberibb alkotása. Milliók könnye kíséri a filmet. A darab helyesebb címe egy bűnös éjszaka története és következményei lehetne, mert látjuk, hogy egy ember, akinek az élet kötelesség és a munka Istentisztelet, akinek a családi élete a legboldogabb és bécületessége közismert, mint esik egész élete áldozatul egy chicagói bűnös éjszakának, amely után itt áll teljesen kifosztva. Önvédelemből gyilkos lesz s ennek következményeképp olyan tragédiát látunk leperagni a filmen, amelynél hatásosabbat, megrázóbbat csak ritkán látunk. A film főszereplőjének rettenetes tragédiája minden uézöt megdöbbent, annyira igaz és az életből van véve az egész történet. Talán ezért is volt oly óriási sikere. A Paramount fimgyár vagyont fektetett a filmbe, de meg is lehet látni a felvételeken. Magyar

biradó és Paramount biradó egészíti ki a vasárnapos műsort. Ha a vasárnapos darab a férfi főszereplő miatt világszenzáció, a szerdai „A galamb a viharban” a női főszereplő miatt az. Lillian Gish. E név mindent megmond. Látjuk ott az asszonyi szív árva galambját a világháború viharába sodródva. Sőt a mi frontunkra. Világháborús film ez, amely azonban mégis újszerű. Itt nem a harcerek pokla örvénylik szemünk előtt, hanem azok a csendes tragédiák játszódnak le, amelyeknek áldozatai az itthon maradottak. A háborús Boos szörnyű nyomorusága játszódik le ezen az amerikai filmen, amely a Ben Hur rendezőjének új alkotása. Csodálkozva látjuk mezelevenedni a háborús Monarchia tengernyi fájdalmát. Lillian Gish egy-egy gesztussal fájdalmas mosolya, igaz könnye szívbemarkoló szépségű, nem hatás vadászó, hanem igazi életet adó felejthetetlen alakítás. A kísérő műsor szerdán Fox biradó és „Elgörbitett éjszakák”, burleszk. A Szinpartoló Egyesület moziakciójába mindenki bekapcsolódhatik, amelynek révén olcsó jegyekhez jut. Aki legalább 4 szelvényt átvész, a korlátlan érvényességű és házhoz állított bérleteket 20% kedvezménnyel kapja meg.

45 kilos farkast terített le tegnap Dabrecenben egy vadász 8 lövéssel.

A KSE vívótanfolyamon résztvevők figyelmébe. Annak dacára, hogy a sörkert bérlője vendéglő iparát beszüntette, a vívó órák továbbra is a sörkert nagytermében rendszeresen szerdán és pénteken 5—7 ig tartatnak meg. Minden résztvevő szerdán pontosan ott legyen.

A Miss Európa választás filmje egy újabb hasábjain. Vive le Hongrie — amióta ez a lelkes, dübörgő éljenzés felhangzott ezrek és ezrek ajkáról Páris utcáin, a világ minden nagy lapja Miss Európáról ír, arról a magyar kislánnyról, aki a Balaton partjáról indult el szépségével, finomságával legyőzte Európa legszebb leányait. Miss Európa albumot ad ezen a héten a Színházi Élet. Amilyen hatalmas és jelentős esemény az, hogy Simon Bóskét, Miss Hungáriát választották meg Európa legszebb leányává, olyan gazdag, olyan érdekes, olyan szenzációt a Színházi Élet e heti Miss Európa száma. Incze Sándor nagy cikkben számol be Miss Hungária elindulásáról és megérkezéséről, az ünnepi ebédéről, amelyet Európa szép leányai tiszteletére adtak, próbaszavazásáról, Miss Magyarország vetélytársairól. Beszámol a nagy operabárról, ahol Christian dán király és Doumergue francia köztársasági elnök jelenlétében dübörgő tapsal fogadták Miss Hungáriát a nikor megjelent a párisi opera ezüsthídján. Megírja pontosan és részletesen, hogyan választották meg Simon Bóskét Miss Európává. A Színházi Élet leküldte munkatársát Keszthelyre, érdekes riportban számol be Simon Bóske keszthelyi otthonáról, édesapjáról, barátairól és a leányszobáról, ahol a kis Simon Bóske először álmodott arról, hogy talán Miss Európává választják Parisban. Magható kedves gyarmattori emlékek

vonulnak fel a riportban: Simon Bóske tanárnője arról a műkedvelő előadásról beszél, melyen Bózei Csipkerózsika szerepét játszotta, elmondja hogy Miss Európa volt az osztály legjobb tanulója és már az iskolában is volt a legszebb leány. A Színházi Élet kiadóhivatala mindenkinek, aki beküldi címét és egy pengő értékű postabélyeget, nyomban elküldi a Miss Európa számat bárhova a világon.

A gyümölcsös téli kezelését, az ezzel kapcsolatos munkák helyes elvégzését, a házilag elkészíthető és államilag kipróbált védekezőszerek ismertetését tárgyaló utmutató a M. Kir. Földmívelésügyi Minisztérium Növényvédelmi és Növényforgalmi Irodájának kiadásában most jelent meg és ezt a Növényvédelmi Iroda (Budapest Földmívelésügyi Minisztérium) válaszbélyeg beküldéssel mellett díjtalanul küldi meg az érdeklődők részére. Mindenkinek érdeke, hogy ezt az utmutatót elolvassa, mivel a gyümölcsfák szakszerű téli kezelése nélkül bős és egészséges gyümölcs termesztése el sem képzelhető.

KÉRJE A FÜSZERKERESKEDESBEN
A MOST MEGJELENT,
148 RECEPTET TARTALMAZÓ,
SZINES KÉPEKKEL ILLUSZTRÁLT
DR. OETKER-FÉLE
RECEPTKÖNYVET
ÁRA 30 FILLÉR

HA A FÜSZERESNÉL NINCS, FORDULJON KÖZVETLEN HOZZÁNK!
DR. OETKER A GYARHOZ
BUDAPEST, VIII. CONTI-Ú. 25.

FISK PNEU
a leg-gazdaságosabb
Vezérképviselet:
Autófelszerelési R. T.
Budapest, IV. Aranykeze-u 2
M Tel.-Aut 812-41

2 vagy 3 jó házból való fiu
mérlegkészítő tanoncnak fizetés mellett azonnal felvétetik
TEIGER GÉZA mérlegkészítő mesternél Gyöngyös-utca 9. sz.

Birtokárverés.
özv. Felix Samuné ügyfelem tulajdonát képező 661 □-öles szőlőgyümölcsös a Felsőtekerschaden dűldben
1929. febr. 24-én d. e. 11 órakor irodámban megtartandó önkéntes árverésen eladatik.
Dr. SCHNELLER ügyvéd.

Köszönetnyilvánítás.
Azon számos és jóleső részvétért, melyben drága jó feleségem, ill. nővér és rokon
Reisz Frigyesné
szül. **Kotsondy Wilhelmina**
elhunyta által okozott mély fájdalmunk alkalmával részesülünk, nemkülönben a koszoru- és virágadományokért, valamint a számos részvétkifejezésekért ezton is hálás köszönetet mond.
Felsőőr, 1929. február 14.
Reisz Frigyes és Kotsondy Krisztina.

Házárverés
A Sánc-utca 2. sz. házat i. évi március hó 3-án d. e. 11 órakor önkéntes árverésen eladom.
Dr. Szovják Hugó ügyvéd.
Egy jókarban levő zongora bérbe kerestetik.
Cim a kiadóhivatalban.

ELEKTRO-BIOSKOP
KÖSZEGEN A „MULATOBAN”
Műsor: Vasárnap, febr. 17-én:
Felemelt helyárak!
Az elsodort ember
Egy bűnös éjszaka történet 10 felv.
Főszereplő: **EMIL JANNINGS.**
És a kísérőműsor.
Műsor: Szerda, február 20-án:
Galamb a viharban
Dráma 9 felvonásban.
Főszereplők:
LILLIAN GISH és RALPH FORBES.
És a kísérőműsor.